

Den 31. oktober 1944 bomber britiske flyvere Gestapos bygninger i Århus, hvor også hovedkvarteret på Langelandsgade bliver ramt. Grethe Bartrams kontakt Rothenberg bliver dræbt i angrebet

Brevet er skrevet i kode og betyder, at der nu er givet tilladelse til, at Grethe skal likvideres. Hun er simpelthen for farlig.

Det lykkes dog i første omgang Grethe at undslippe, men hun ved, at jorden brænder under hende, og i oktober 1944 arrangerer hun en skinanholdelse af sig selv. Gestapo forsøger at bruge Grethe som celestikker i Frøslev-lejren, men hendes sande identitet er kendt, og i december sender Gestapo hende tilbage til Århus.

Men her er hun ventet. Samme dag hun vender tilbage til Århus, bliver hun forsøgt likvideret. Men Grethe bliver ikke alvorligt såret, og efter en kort indlæggelse på et lazaret i Fredericia, fortsætter hun sit stikkeri for Gestapo i Kolding i krigens sidste måneder.

Efter krigens slutning bliver Grethe anholdt uden for Fredericia, hvor hun har skjult sig sammen med to andre stikkere. Retssagen mod Grethe Bartram begynder i efteråret 1946. Hun bliver tiltalt for 47 forhold af stikkeri og efter kun en uge i retten, bliver hun dømt til døden. Både landsretten og Højesteret stadfæster dødsdommen, men allerede i 1947 bliver dommen omstødt til livsvarigt fængsel. 11 år afsoner Grethe af sin straf, førend hun bliver løsladt på grund af sin unge alder – hun er på det tidspunkt 32 år. Efter løsladelsen flytter hun til Sverige og begynder et nyt liv.

Grethe Bartram har ikke ønsket at deltage i dette interview. I et brev forklarer hun, at hun er gammel og syg, og hverken har lyst eller kræfter til at medvirke under nogen omstændigheder. Hun har under et tidligere interview tilkendegivet, at hun ikke ved, hvad hendes motiv til stikkergeringen var. ■

Signe Wolthers og Kristian Hertlufsen er journalister

Sådan blev artiklen til

Artiklen er baseret på interviews med personer, der selv har været en del af modstandsbevægelsen i Århus. Mange har kendt Grethe Bartram, og en stor del af dem var ofre for hendes stikkervirksomhed. Af skriftlige kilder er primært avisartikler fra 1945-46, retsdokumenter og vidneafhøringer fra Århus Politi benyttet. Alle oplysninger er bekræftet af mindst to uafhængige kilder. Grethe Bartram har ikke ønsket at deltage i artiklen. Hun lever nu under en anden identitet i Sverige. Hun oplyser i et brev, at hun er syg og ikke har mange kræfter mere.

I år er det godt 60 år siden, Grethe Bartram fik sin fjerde dødsdom efter en af de største og mest opsigtsvækkende stikkersager efter krigen. Hun blev benådet i 1947.

